

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 272

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizmasının Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3615 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Muhalefet Şerhi	10
• Teklif Metni	11
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	11
• Anlaşma Metni	12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 1826470 evrak numaralı "Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizmasının Kurulmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3615)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türk Devletleri Teşkilatının (TDT) 12 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'da imzalanan 8. Zirve Bildirisinin 51. paragrafında, doğal afetlerin etkilerini azaltmak ve iyileşmeye katkıda bulunmak amacıyla ortak arama, kurtarma ve rehabilitasyon çalışmaları yapmak için TDT bünyesinde afet müdahale birimi kurulması hususunda mutabakata varıldığı belirtilmiştir. Ayrıca, 16 Mart 2023 tarihinde Ankara'da imzalanan TDT Olağanüstü Zirvesi Ankara Bildirisinde, meydana gelebilecek afet ve acil durumlarda ihtiyaçların etkili, eşgüdümlü ve zamanında karşılanması maksadıyla "Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizmasının Kurulmasına İlişkin Anlaşma"nın hazırlanarak imzalanması karara bağlanmıştır. TDT bünyesinde alınan kararlar gereğince Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti, Kazakistan Cumhuriyeti, Kırgız Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti tarafından birlikte hazırlanan "Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizmasının Kurulmasına İlişkin Anlaşma" 6 Kasım 2024 tarihinde Bışkek'te imzalanmıştır.

Bahse konu Anlaşma ile kurulacak sivil koruma mekanizması kapsamında, üye ve gözlemci devletlerin yanı sıra diğer devletlerin topraklarında meydana gelebilecek afet ve acil durumlarda acil ihtiyaçları desteklemek amacıyla ortak afet müdahale kapasitesinin oluşturulması hedeflenmektedir. Söz konusu mekanizma ile afetlerin önlenmesi, afetlere hazırlıklı olunması ve müdahale edilmesinin iyileştirilmesini amaçlayan sivil koruma alanında taraflar arasında işbirliğinin güçleneceği değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, TDT üyesi devletler kendi topraklarında ve sınırlarının ötesindeki afetlere müdahalenin koordinasyonunda önemli bir role sahip olacaktır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-373083

27 Mart 2026

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6 Kasım 2024 tarihinde Bişkek'te imzalanan "Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizmasının Kurulmasına İlişkin Anlaşma"yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

14/05/2026

Esas No: 2/3615

Karar No: 194

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3615 esas numaralı, “Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizmasının Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 13/05/2026 tarihinde yaptığı 22’nci toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 27/03/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizmasının Kurulmasına İlişkin Anlaşma, 31/03/2026 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan KURTULMUŞ imzasıyla “Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizmasının Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/3615 esas numaralı Kanun Teklifi, 01/04/2026 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak İçişleri Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci Yasama Dönemi 13/05/2026 tarihli 22’nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Türk Devletleri Teşkilatına (TDT) üye ve gözlemci devletler ile diğer devletlerin topraklarında meydana gelebilecek afet ve acil durumlarda ortak afet müdahale kapasitesinin oluşturulması kapsamında afetlerin önlenmesi, afetlere hazırlıklı olunması ve müdahale süreçlerinin iyileştirilmesini amaçlayan sivil koruma alanında tarafların iş birliğinin güçlendirilmesini öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif’in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde ¹;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Musa KULAKLIKAYA tarafından;

Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizmasının Kurulmasına İlişkin Anlaşma’nın, Teşkilat’ın 6 Kasım 2024 tarihinde Bişkek’te düzenlenen 11’inci Zirvesi marjında imzalandığı,

Teşkilat bünyesinde arama kurtarma operasyonları ve rehabilitasyon faaliyetlerini kapsayacak bir sivil koruma mekanizması kurulması fikrinin ilk kez Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 12 Kasım 2021 tarihinde İstanbul’da düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı 8’inci Zirvesinde gündeme getirildiği ve bu çerçevede, söz konusu Anlaşma’nın ilk taslak metninin ülkemiz tarafından hazırlanarak müzakerelere sunulduğu,

Mekanizmanın temel amacının, teşkilat üye ve gözlemci ülkeleri ile talep edilmesi hâlinde üçüncü ülkelerde meydana gelebilecek afet ve acil durumlara ilişkin teşkilat çatısı altında müşterek ve eşgüdümlü şekilde müdahale edilmesini sağlamak olduğu,

Bahse konu mekanizma bünyesinde arama kurtarma, tıbbi yardım, insani yardım, haberleşme, barınma ve teknik destek çalışmalarının yürütülmesinin öngörüldüğü,

Anlaşma’nın, ayrıca, afetlere yönelik risklerin azaltılması, hazırlık kapasitesinin güçlendirilmesi, ortak eğitim ve tatbikatların düzenlenmesi ile uzmanlık paylaşımını da içerdiği ve böylece Türk devletleri arasında afet yönetimi alanında kurumsal ve sürdürülebilir bir iş birliği zemininin oluşturulmasının hedeflendiği,

Mekanizmanın işleyişinde gönüllülük ve uzlaşımın esas alındığı, taraf ülkelerin egemenlik haklarına tam saygı gösterildiği ve herhangi bir destek faaliyetinin ilgili ülkenin talebi ve tarafların mutabakatı çerçevesinde gerçekleştirildiği,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

<https://www.tbmm.gov.tr/Tutanaklar/TutanakGoster/5406>

Anlaşma'nın iç onay süreçlerinin Azerbaycan, Kırgızistan, Kazakistan ve Özbekistan'da tamamlanmış olduğu, sadece ülkemizdeki onay sürecinin tamamlanmasının beklendiği,

Anlaşma ile kurulacak Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizması Sekreteryası'na ülkemizin İstanbul'da ev sahipliği yapmasında mutabık kalındığı, bu durumun ülkemizin afet yönetimi alanındaki kurumsal kapasitesinin ve uluslararası görünürlüğü'nün bir yansıması olduğu,

Ülkemizin, Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizması bünyesinde geliştirilecek iş birliği çerçevesinde bu alanda sahip olduğu tecrübe ve teknik birikimi kardeş Türk devletleriyle paylaşma imkânına sahip olacağı,

ifade edilmiştir.

Komisyon üyesi tarafından;

6 Şubat 2023 depreminin, Türk dünyasının Türkiye'ye nasıl sahip çıktığını açıkça ortaya koyduğu, Azerbaycan'ın 867 kişilik sağlık personeli ve arama kurtarma ekibi, 15 uçak ve 350'den fazla tırla bölgeye insani yardım ulaştırdığı ve 15 milyon dolar maddi destek sağladığı,

Kazakistan'dan gelen 100 kişilik arama kurtarma ekibinin enkaz altındaki 7 kişiyi sağ kurtardığı, 1 milyon dolar acil destek fonu tahsis edilmesinin yanında Kazak vatandaşlarının bağışlarıyla toplanan 15 milyon doların da ülkemize iletildiği, 100'den fazla geleneksel otağın afetzedelere barınak sağladığı, Kazakistan hükümeti tarafından Nurdağı'nda inşaatı tamamlanan 960 öğrenci kapasiteli ilkokulun önümüzdeki eğitim öğretim yıllarında kapılarını açacağı,

Özbekistan'ın 171 kişilik ekibinin 18 vatandaşımızı enkaz altından kurtardığı, sahra hastaneleri kurarak binlerce kişiyi tedavi ettiği, günde 10 bin kişiye sıcak yemek dağıttığı ve 2 milyon dolar nakdi yardım sağladığı,

Kırgızistan ekiplerinin 8 kişiyi enkazdan kurtardığı, 124 geleneksel otağı gönderdiği ve 2 milyon dolardan fazla nakdi yardım ulaştırdığı,

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ise 249 arama, kurtarma ve sağlık personelinin yanı sıra 100 tur yardım malzemesiyle bölgemizde yerini aldığı,

Bu tablonun son derece kıymetli olduğu ve Türk dünyasının sözde kalmayan bir dayanışma içinde olduğunu kanıtladığı,

Tüm bu yardımların herhangi hukuki bir çerçeve veya önceden belirlenmiş bir protokol olmadan gerçekleştiği,

Afet yönetiminde zamanın, hayat demek olduğu ve Anlaşma'nın tam olarak bu boşluğu doldurduğu,

6 Kasım 2024'te Bişkek'te imzalanan bu metnin, ortak afet müdahale kapasitesi, standart eğitim protokolleri ve kalıcı bir koordinasyon yapısı kurduğu,

İstanbul merkezli sekreteryaya sayesinde olası bir afet durumunda kardeş devletlerle anında ve planlı biçimde harekete geçilebileceği, aynı protokollerle eğitilmiş ekiplerin sahada zaman kaybı yaşamadan birlikte çalışabileceği, Anlaşma'nın 6 Şubat'ta kendiliğinden ortaya çıkan kardeşliği kurumsal ve hukuki bir zemine yerleştirdiği,

belirtilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere İstanbul Milletvekili Oğuz ÜÇÜNCÜ, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan NAZIRLI, Konya Milletvekili Ziya ALTUNYALDIZ, Ankara Milletvekili Asuman ERDOĞAN, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Ahmet Fethan Baykoç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
Gaziantep	Ankara	Ankara
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Semra Çağlar Gökalp</i>	<i>Talih Özcan</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>
Bitlis	Düzce	Elâzığ
(Muhalefet şerhimiz vardır)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Yunus Emre</i>	<i>Seda Gören</i>
Eskişehir	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Zafer Sırakaya</i>	<i>Namık Tan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Üçüncü</i>	<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Ziya Altunyaldız</i>
İstanbul	Kayseri	Konya
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
	Üye	
	<i>Metin Ergun</i>	
	Muğla	

MUHALEFET ŞERHİ

Afet ve acil durumlarda uluslararası iş birliği kurulması, ilkesel olarak karşı çıkılacak bir konu değildir. Fakat söz konusu anlaşmayla sivil koruma ve afet müdahalesi alanında oluşturulmak istenen ortak kapasite “Türk Devletleri” kimliği etrafında tanımlanan bir dış politika yaklaşımının parçası olarak kurgulamakta. Oysa afet dayanışması belirli bir etno-kültürel aidiyet ekseninde dış politika aracına dönüştürülmemelidir.

Türkiye'nin yakın dönem afet deneyimi, özellikle 6 Şubat depremlerinde Hatay'da ortaya çıkan tablo, afet yönetiminin merkeziyetçi, geç müdahale eden, yerel dinamikleri ve toplumsal çoğulluğu yeterince dikkate almayan bir anlayışla yürütülemeyeceğini açık biçimde göstermiştir. Hatay gibi çok kimlikli, çok inançlı ve çok kültürlü bir kentte yaşanan yıkım, afet politikasının yalnızca teknik kapasite meselesi olmadığını; aynı zamanda eşit yurttaşlık, yerinden yönetim, kamusal sorumluluk ve ayırım gözetmeyen hizmet anlayışı meselesi olduğunu ortaya koymuştur.

Bu çerçevede anlaşmanın afet alanında iş birliği geliştirme amacını milliyetçi bir dış politika söylemi içinde konumlandırılmasını doğru bulmuyoruz. Afet dayanışması, kimlik temelli jeopolitik yakınlıkların değil; insan yaşamını, toplumsal dayanışmayı, yerel halkların haklarını ve ortak güvenliği esas alan evrensel bir kamusal sorumluluğun konusu olmalıdır. Bu gerekçelerle anlaşmaya şerh düşünüyoruz.

Semra Çağlar Gökalp

Bitlis

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ'UN TEKLİFİ

**TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI
SİVİL KORUMA MEKANİZMASININ
KURULMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 6 Kasım 2024 tarihinde Bişkek'te imzalanan "Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizmasının Kurulmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI
SİVİL KORUMA MEKANİZMASININ
KURULMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI SİVİL KORUMA MEKANİZMASININ KURULMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA

Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti, Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti, Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle müştereken "Taraflar" ve münferiden "Taraf" olarak anılacaktır),

Türk Devletleri Teşkilatı'nın (bundan böyle "TDT" olarak anılacaktır) 12 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'da imzalanan Sekizinci Zirvesi Deklarasyonu ve TDT'nin Sivil Koruma Mekanizmasının kurulmasına ilişkin 16 Mart 2023 tarihinde Ankara'da imzalanan TDT Devlet Başkanları Konseyi Kararına atıfta bulunarak,

Afet ve acil durumlarda uluslararası işbirliğinin son derece önemli olduğunu vurgulayarak,

Tarafların, TDT Üye ve Gözlemci Devletlerinin yanı sıra diğer devletlerin, sınırları içinde meydana gelebilecek afetlerde acil durum desteğini hızla sağlama ve koordinasyon görevini yerine getirme ve afet ve acil durumlarda müdahale, can ve mal kurtarma, tıbbi yardım, acil durum iletişimi, izleme ve analiz, barınma, insani yardımın yanı sıra önleme ve hazırlık, afet müdahalesi konusunda bilgi ve deneyim aktarımını destekleme iradesini dikkate alarak,

Türk Devletleri ve halkları arasında tarihi bağlar, ortak dil, kültür ve gelenekler temelinde artan iş birliği ve dayanışmanın altını çizerek,

Aşağıdaki konularda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1 SİVİL KORUMA MEKANİZMASININ AMACI, İŞLEVLERİ VE KAPSAMI

1. Taraflar, işbu Anlaşma ile tüzel kişiliğe sahip uluslararası bir teşkilat şeklinde bir Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizması (bundan böyle "TDTSKM" olarak anılacaktır) kurmaktadırlar.

2. TDTSKM'nin amacı, Üye ve Gözlemci Devletlerin yanı sıra diğer devletlerin sınırları içinde meydana gelebilecek afet ve acil durumlarda acil durum ihtiyaçlarını desteklemek için ortak afet müdahale kapasitesi oluşturmaktır.

Destek, bir afet veya acil durum sırasında etkilenen devletin talebi üzerine sağlanır.

Her afet veya acil durum durumunda, TDTSKM'nin destek faaliyetlerine katılım gönüllülük esasına göre gerçekleştirilir.

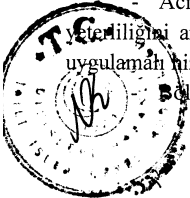
Diğer devletlere destek sağlanmasına ilişkin kararlar, her durumda uzlaşma temelinde alınır.

3. TDTSKM'nin başlıca görevleri şöyledir:

- Müdahale, can ve mal kurtarma, tıbbi yardım, acil durum iletişimi, izleme ve analiz, barınma, afet ve acil durumlar sırasında insani yardım yanı sıra önleme ve hazırlık, afet müdahalesi konusunda bilgi ve deneyim aktarımı;

- Acil durum yönetimi alanında çalışan her kademedeki personelin mesleki yeterliliğini artırmak amacıyla ortak hizmet içi eğitim standartları geliştirmek ve teorik ve uygulamalı hizmet içi eğitim programları düzenlemek;

- Bölgesel bir afet ve acil durum meydana geldiğinde ortak müdahale uygulamalarını

geliştirmek için eğitimler, tatbikatlar ve idari ve teknik ziyaretler düzenlemek.

4. TDTSKM çerçevesinde Taraflar birbirlerini ve TDT Sekretaryasını işbu Anlaşma ile ilgili tüm faaliyetlerden haberdar ederler.

MADDE 2 YETKİLİ MAKAMLAR

1. İşbu Anlaşma'nın uygulanmasından sorumlu olacak Devletlerin yetkili makamları şunlardır:

Azerbaycan Cumhuriyeti	Acil Durumlar Bakanlığı
Kazakistan Cumhuriyeti	Acil Durumlar Bakanlığı
Kırgız Cumhuriyeti	Acil Durumlar Bakanlığı
Türkiye Cumhuriyeti	İçişleri Bakanlığı
Özbekistan Cumhuriyeti	Acil Durumlar Bakanlığı

2. Her bir Taraf, TDTSKM ile iletişim ve koordinasyon için bir İrtibat Görevlisi belirler ve işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç prosedürlerin tamamlandığını teyit eden yazılı bildirimde bulunurken, İrtibat Görevlisini iletişim bilgileri ile birlikte Saklayıcıya bildirir; Saklayıcı ise tüm Tarafları ve TDTSKM Sekretaryasını bu konuda bilgilendirir.

3. Yetkili makam veya irtibat görevlisi ile ilgili herhangi bir değişiklik olması halinde ilgili Taraf derhal diplomatik kanalları aracılığıyla Saklayıcıya, Saklayıcı ise tüm Tarafları ve TDTSKM Sekretaryasını bilgilendirir.

MADDE 3 İDARİ YAPI

1. İşbu Anlaşma'nın amaç ve görevlerini yerine getirmek üzere, aşağıdaki TDTSKM idari yapısı tesis edilir:

- Afet ve Acil Durum Yönetiminden sorumlu Bakanlar Konseyi;
- TDTSKM Sekretaryası.

2. TDTSKM Sekretaryasının işleyişine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlar Konseyi tarafından kabul edilecek kurullarla belirlenir.

MADDE 4 BAKANLAR KONSEYİ

1. TDTSKM'nin en yüksek karar alma organı olan Bakanlar Konseyi, Tarafların afet ve acil durum yönetiminden sorumlu Bakanlarından oluşur.

2. Bakanlar Konseyi, faaliyetlerini düzenli Bakanlar toplantıları şeklinde yürütür ve yılda en az bir kez toplanır.

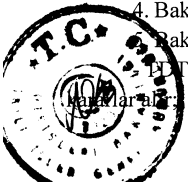
3. TDT'nin başkanlığını yürüten Tarafın Bakanı, Bakanlar Konseyi'ne başkanlık eder.

4. Bakanlar, TDTSKM'nin işleyişi ve yönetimine ilişkin kararları oybirliğiyle alırlar.

Bakanlar Konseyi:

TDTSKM'nin işleyişini ve yönetimini yönlendirir, takip eder ve bunlara ilişkin

kararlar alır.

- Mekanizmanın yıllık idari ve mali raporunu onaylar;
- Tarafların zorunlu katkılarına ilişkin istişarelerde bulunur;
- TDTSKM Sekretaryası tarafından hazırlanan Ortak Afet Müdahale Strateji Belgesi ve Ortak Afet Müdahale Planı da dahil olmak üzere TDTSKM bünyesindeki temel belgeleri kabul eder;
- TDTSKM'nin amaç ve işlevlerinin yerine getirilmesiyle ilgili diğer her türlü konuyu değerlendirir ve karara bağlar.

MADDE 5

SİVİL KORUMA MEKANİZMASI SEKRETERYASI

1. Daimi yürütme organı olan TDTSKM Sekretaryası, TDTSKM'nin iş ve işlemlerinin yürütülmesi ve koordine edilmesinin yanı sıra amaç ve görevlerin yerine getirilmesine yardımcı olur.
 2. TDTSKM Sekretaryası, Tarafların resmi isimlerinin İngilizce alfabetik sırasına uygun olarak, Bakanlar Konseyi tarafından dönüşümlü olarak atanacak olan Genel Sekreter tarafından yönetilir.
 3. Genel Sekreterin görev süresi üç yıldır. Bu süre en fazla iki yıl uzatılabilir.
 4. TDTSKM Sekretaryasının merkezi İstanbul'dadır (Türkiye Cumhuriyeti). Türkiye Cumhuriyeti, TDTSKM Sekretaryasının kurulması için yer tahsis eder ve destek sağlar.
- TDTSKM Sekretaryası Genel Merkezine ev sahipliği yapan Taraf, TDTSKM Sekretaryası ile ilgili şartların, koşulların, personelin statüsünün, ayrıcalıkların ve dokunulmazlıkların belirtildiği bir Ev Sahibi Ülke Anlaşması imzalar.

MADDE 6

FİNANSMAN

1. TDTSKM'nin, Taraflarca yapılan yıllık zorunlu ödemelerden oluşan kendi bütçesi vardır. TDTSKM bütçesine gönüllü katkılarda bulunulabilir.
2. Taraflar, TDTSKM bütçesinin oluşturulması ve uygulanmasına ilişkin ayrı bir uluslararası anlaşma akdederler.
3. TDTSKM bütçesinin oluşturulması ve uygulanmasına ilişkin uluslararası anlaşmanın yürürlüğe girmesine kadar, her bir Taraf için yıllık sembolik zorunlu ödeme 50.000 ABD Dolarıdır.
4. Yıllık zorunlu ödemelerin toplam tutarını aşan harcamalar, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl süre ile Türkiye Cumhuriyeti tarafından karşılanır.

MADDE 7

ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

İşbu Anlaşma'nın yorumlanması veya uygulanmasından kaynaklanan herhangi bir anlaşmazlık, Taraflar arasında müzakere ve istişareler yoluyla çözülür.

MADDE 8

NİHAİ HÜKÜMLER

İşbu Anlaşma, Taraflarca yürürlüğe girmesi için gerekli iç prosedürlerin

tamamlandığını teyit eden son yazılı bildirimimin Saklayıcı tarafından diplomatik kanallar aracılığıyla alınmasını müteakip otuzuncu günde yürürlüğe girer.

2. İşbu Anlaşma, yürürlüğe girmesinin ardından TDT Üye ve Gözlemci Devletlerinin katılımına açık olur. Diğer devletler, tüm Tarafların rızası ile işbu Anlaşma'ya katılabilirler. İşbu Anlaşma, katılan devlet açısından, yürürlüğe girmesi için gerekli iç prosedürlerin tamamlandığını teyit eden yazılı bildirimimin Saklayıcıya diplomatik kanallardan ulaşmasını müteakip otuzuncu günde yürürlüğe girer.

3. İşbu Anlaşma'nın Saklayıcısı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'dir.

4. Tarafların karşılıklı yazılı rızası ile işbu Anlaşma'da her zaman değişiklik yapılabilir. Değişiklikler ve eklemeler, işbu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçası olan ve işbu Maddenin 1. fıkrasında belirtilen usule uygun olarak yürürlüğe giren ayrı protokoller şeklinde yapılır.

5. Herhangi bir Taraf, ilgili yazılı bildirimi Saklayıcıya göndererek işbu Anlaşma'dan her zaman çekilebilir. İşbu Anlaşma söz konusu Taraf için, Saklayıcı tarafından bildirim alındığı tarihi takip eden ayın ilk günü sona erer.

Bişkek'te 6 Kasım 2024 tarihinde Azerice, Kazakça, Kırgızca, Türkçe, Özbekçe ve İngilizce dillerinde tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere tek bir orijinal nüsha halinde imzalanmıştır. Yorum farklılığı olması halinde, İngilizce metin kullanılacaktır. İşbu Anlaşma'nın asıl nüshası, her bir Tarafa onaylı nüshasını gönderecek olan Saklayıcı tarafından muhafaza edilir.

**AZERBAYCAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**KIRGIZİSTAN CUMHURİYETİ
BAKANLAR KURULU ADINA**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

